

Note 11 Pensjonsforpliktingar

Generelt om pensjonsordningane i fylkeskommunen

Fylkeskommunen har kollektive pensjonsordningar i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrar ytelsesbasert pensjon for dei tilsette.

Pensjonsordninga omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidlegpensjon og sikrar alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygden. Pensjonane samordnast med utbetaling frå NAV.

Premiefond

Premiefondet er eit fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midlar på premiefondet kan bare brukast til framtidig premiebetaling. Premiefondet går fram ikkje av rekneskapen, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremiar.

	(i 1000 kr.)	
	2023	2022
Innestående på premiefond 01.01.	206 851	167 991
Tilført premiefondet i løpet av året	22 459	58 860
Bruk av premiefondet i løpet av året	40 000	20 000
Innestående på premiefond 31.12.	189 310	206 851

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsrekneskapsforskrifta skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er berekna ut frå langsiktige forutsetningar om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadane bereknast på ein anna måte enn pensjonspremien som betalast til pensjonsordninga, og det vil derfor normalt være forskjell mellom desse to størrelsane. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år.

Rekneskapsføringa av pensjon inneberer eit unntak frå dei grunnleggande prinsippa for kommunerekneskapen om at alle kjende utgifter og inntekter i året skal tas med i årsrekneskapen for vedkommande år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Rekneskapsføringa av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innverknad på netto driftsresultat i 2023 ved at rekneskapsførte pensjonsutgifter er 157,781mill. kroner lågare enn faktisk betalte pensjonspremiar.

Bestemmelsane inneber også at berekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetningar for berekning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventa avkastning pensjonsmidlar	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Forventa årleg lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
Forventa årleg pensjonsregulering	1,71 %	

Forventa årleg G-regulering	2,48 %	2,48 %
-----------------------------	--------	--------

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktingar og estimatavvik

(i 1000 kr.)		
Pensjonskostnad og premieavvik	2023	2022
Årets pensjonsopptening, noverdi	169 110	168 610
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	96 251	81 719
Forventa avkastning på pensjonsmidlane	- 106 026	- 87 612
Administrasjonskostnad	6 984	6 352
A Berekna netto pensjonskostnad (inkl. adm)	166 320	169 070
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	325 043	202 722
C Årets premieavvik (B-A)	158 723	33 652
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsrekneskapet	2023	2022
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	325 043	202 722
C Årets premieavvik	-158 723	-33 652
D Amortisering av tidlegare års premieavvik	33 652	62 246
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	199 972	231 316
G Pensjonstrekk tilsette	32 709	30 692
Årets rekneskapsførte pensjonsutgift (F-G)	167 262	200 624
Akkumulert premieavvik	2023	2022
Sum gjenståande premieavvik tidlegare år (pr. 01.01.)	33 652	62 246
Årets premieavvik	158 723	33 652
Sum amortisert premieavvik dette året	- 33 652	- 62 246
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	158 723	33 652
Arbeidsgjevaravgift av akkumulert premieavvik	21 681	4 597
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	180 404	38 249
Pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar	2023	2022
Brutto pensjonsforplikting pr. 01.01.	2 853 200	2 714 682
Estimatavvik (ført direkte mot eigenkapitalen)	-149 311	-36 121
Virkning av planendingar (ført direkte mot eigenkapitalen)		
Årets pensjonsopptening	169 110	168 610
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	96 251	81 719
Utbetalingar	-82 271	-75 691
Brutto pensjonsforplikting pr. 31.12.	2 886 979	2 853 200

Brutto pensjonsmidlar pr. 01.01.	2 741 791	2 658 436
Estimatavvik (ført direkte mot eigenkapitalen)	-123 781	-124 935
Virkninga av planendringar (ført direkte mot eigenkapitalen)		
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	325 043	202 722
Administrasjonskostnad/rentegaranti	-6 984	-6 352
Utbetalingar	-82 271	-75 691
Forventa avkastning	106 026	87 612
Brutto pensjonsmidlar pr. 31.12.	2 959 824	2 741 791
Netto pensjonsforplikting pr. 31.12.	-72 845	111 409
Arbeidsgjevaravgift av netto pensjonsforplikting	32 445	15 218